

Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2019 r.

23.12.2020 r.

↓ 16,0%

Spadek całkowitej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla)

W 2019 r. w województwie zachodniopomorskim całkowita emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów uznanych za uciążliwe dla środowiska wyniosła 25,1 tys. ton i była o 16,0% mniejsza niż przed rokiem.

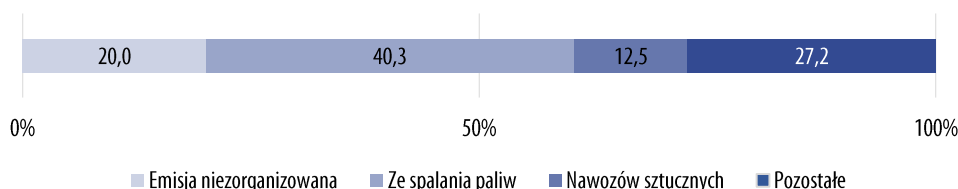
Zanieczyszczenia i ochrona powietrza

W województwie zachodniopomorskim w 2019 r. za szczególnie uciążliwe dla środowiska uznano 113 zakładów (w 2018 r. – 111).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 1,9 tys. ton, natomiast w 2018 r. – 2,2 tys. ton), co stanowiło 6,9% pyłów wyemitowanych w kraju i lokowało województwo na 6. miejscu w Polsce. Przeważająca ilość zanieczyszczeń pyłowych, tj. 40,3% (przed rokiem – 40,9%) pochodziła ze spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady działające na terenie powiatów: polickiego (24,2%), szczecineckiego (17,7%) i m. Szczecin (13,7%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 0,08 tony

Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w 2019 r.

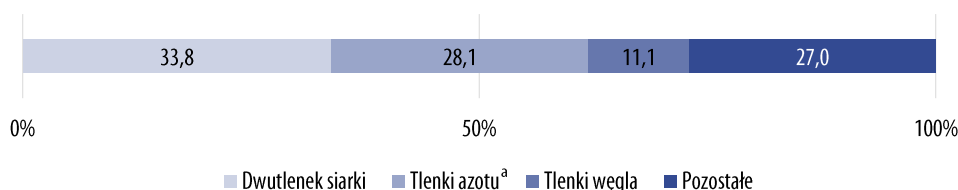

W końcu 2019 r. urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadały 64 zakłady, tj. 56,6% zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano 99,7% wytworzonych pyłów, a najwyższe współczynniki redukcji zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w powiatach: gryfińskim (100,0%), białogardzkim (99,9%) i szczecineckim (99,9%).

W 2019 r. emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 6245,8 tys. ton (o 12,3% mniej niż w 2018 r.) i stanowiła 3,1% ilości zanieczyszczeń gazowych wyemitowanych w kraju, w tym bez dwutlenku węgla – 23,2 tys. ton (o 16,1% mniej w skali roku). Pod względem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych województwo lokowało się na 11. miejscu w kraju.

Emisja zanieczyszczeń gazowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 272,69 tony, w tym bez dwutlenku węgla – 1,01 tony

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych w 2019 r.

a W przeliczeniu na NO₂.

Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki i azotu oraz gazy cieplarniane (dwutlenek węgla i metan). Emisja dwutlenku siarki wyniosła 7,8 tys. ton (o 7,5% mniej niż przed rokiem), tlenków azotu, w przeliczeniu na NO₂ – 6,5 tys. ton (o 15,3% mniej), a dwutlenku węgla – 6222,6 tys. ton (o 12,2% mniej). Ponadto do atmosfery trafiło 2,0 tys. ton metanu (prawie 5 – krotnie więcej niż w 2018 r.) oraz 2,6 tys. ton tlenku węgla (o 20,2% mniej niż przed rokiem). Największą ilość gazowych zanieczyszczeń powietrza wyemitowały zakłady zlokalizowane na terenie powiatów: gryfińskiego (40,0%), m. Szczecin (23,6%) i polickiego (17,3%).

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych posiadało 11 zakładów, tj. 9,7% liczby zakładów uciążliwych dla czystości powietrza i zatrzymano w nich 70,5% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery. Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO₂) zostały zatrzymane i zneutralizowane w 79,0% w stosunku do wytworzonej ilości. Najwyższa redukcja zanieczyszczeń gazowych została odnotowana w powiatach polickim (89,2%) i gryfińskim (78,1%).

19,3%

Spadek poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

W 2019 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 977,6 hm³ i stanowił 10,6% ilości wody pobranej w kraju. W skali roku odnotowano spadek poboru wody o 19,3%.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Największą część pobranej wody, tj. 846,2 hm³ (86,6% ogólnego poboru) przeznaczono na cele produkcyjne. Na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 99,2 hm³ wody (10,2% poboru wody), a na potrzeby nawadniania oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 32,1 hm³ (3,3%).

Woda na cele produkcyjne pochodziła głównie z ujęć powierzchniowych (99,1%), podczas gdy woda na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrana była w większości z ujęć podziemnych (78,9%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2019 r. wyniosło 958,6 hm³, z czego na potrzeby przemysłu przeznaczono 88,5% wody, na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 8,2%, a na potrzeby rolnictwa i leśnictwa – 3,4%.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniósł 42,7 dam³

Średnie roczne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosło 565,1 m³

20,4%

Spadek ilości ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi

W 2019 r. bezpośrednio do wód lub do ziemi odprowadzono 907,6 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. o 20,4% mniej niż przed rokiem.

Ilość ścieków odprowadzonych z terenu województwa stanowiła 11,8% ścieków odprowadzonych w kraju. W 2019 r. bezpośrednio do wód lub do ziemi odprowadzono 907,6 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. o 20,4% mniej niż przed rokiem.

Z zakładów odprowadzono 839,1 hm³ ścieków (92,5% ogólnej ilości) i w 95,2% nie wymagały one oczyszczania, gdyż były to wody chłodnicze – umownie czyste. Siecią kanalizacyjną odprowadzono 68,5 hm³ ścieków komunalnych (7,5% ogólnej ilości), które w całości zostały poddane procesowi oczyszczania.

Bezpośrednio z zakładów odprowadzono do wód lub do ziemi 92,5% ścieków, a siecią kanalizacyjną – 7,5%

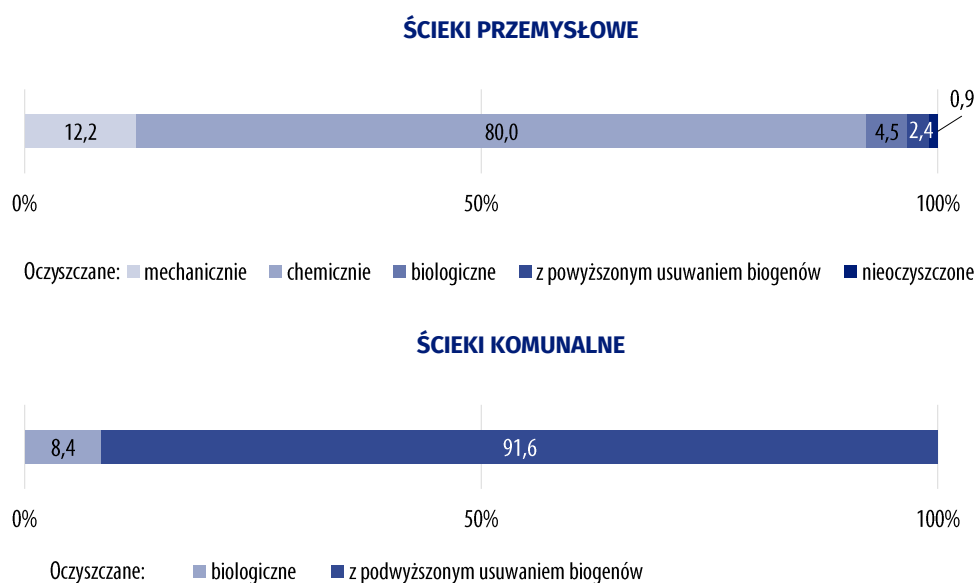
Oczyszczenia wymagało 108,5 hm³ odprowadzonych ścieków przemysłowych i komunalnych (o 3,3% mniej niż przed rokiem), tj. 12,0% ogólnej ilości. Łącznie oczyszczono 108,2 hm³, tj. 99,7% ścieków wymagających oczyszczenia. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzono z obszaru powiatów polickiego (32,1%) i m. Szczecin (21,5%).

W oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów oczyszczono 58,7% ścieków wymagających oczyszczenia, w chemicznych – 29,5% (były to ścieki przemysłowe), biologicznych – 7,0%, a w mechanicznych – 4,5%. Zaledwie 0,4 hm³ ścieków nie zostało poddanych procesowi oczyszczania.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego tak jak przed rokiem działało 279 oczyszczalni ścieków, z tego 249 oczyszczalni komunalnych oraz 30 przemysłowych. Wśród nich przeważały oczyszczalnie biologiczne (69,2% ogólnej liczby); oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów stanowiły 26,2%.

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 5,8 tys. ton nagromadzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Wykres 3. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi w 2019 r.

↑ 2,5%
Wzrost ilości wytworzonych odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

W 2019 r. w zakładach wytwarzających odpady powstało 5693,7 tys. t odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. o 2,5% więcej niż przed rokiem.

Odpady przemysłowe

Głównym źródłem odpadów były, podobnie jak w latach poprzednich: przetwórstwo przemysłowe (4775,6 tys. ton), budownictwo (610,3 tys. ton) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (178,6 tys. ton).

W 2019 r. w 72 zakładach wytwarzających odpady powstało 5693,7 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. o 2,5% więcej niż w 2018 r. Pod względem ich ilości województwo plasowało się na 7 miejscu w kraju.

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 248,7 ton wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Przeważającą część (70,2%) odpadów przemysłowych ich wytwórcy unieszkodliwili we własnym zakresie, odzyskowi poddali 10,1%, innym odbiorcom odpadów przekazali 19,5%, a pozostałe 0,3% magazynowali czasowo

W końcu 2019r. na składowiskach własnych zakładów nagromadzono 131748,7 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 7,3% odpadów nagromadzonych w kraju. W skali roku masa nagromadzonych odpadów zwiększyła się o 2081,4 tys. ton (o 1,6%).

Średnio na 1 km² powierzchni województwa przypadało 5,8 tys. ton nagromadzonych odpadów (w 2018 r. – 5,7 tys. ton). Powierzchnia niezrekultywowanych terenów składowania wyniosła tak jak przed rokiem 561,5 ha.

Odpady komunalne

W 2019 r. zebrano 663,4 tys. ton odpadów (o 3,3% więcej niż przed rokiem), z czego 26,5% stanowiły odpady zebrane selektywnie.

W 2019 r. zebrano o 3,3% więcej odpadów komunalnych niż rok wcześniej. Na jednego mieszkańca przypadało średnio 391 kg zebranych odpadów komunalnych, co oznacza wzrost o 14 kg w porównaniu z 2018 r. (Polsce – 332 kg na 1 mieszkańca, wzrost o 7 kg).

W 2019 r. zakłady oczyszczania zlokalizowane na terenie województwa zachodniopomorskiego zebrały 487,6 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 175,8 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych. Odpady zebrane selektywnie stanowiły 26,5% ogólnej ilości zebranych odpadów (w kraju – odpowiednio 31,2%), a ich masa wzrosła o 18,4% w stosunku do 2018 r. W strukturze odpadów zebranych selektywnie największy udział miały odpady biodegradowalne (31,7%), odpady wielkogabarytowe (18,9%) i szkło (15,2%).

Usługę odbierania odpadów komunalnych świadczyło 81 przedsiębiorstw.

Zebrane odpady komunalne w 2019 r. zostały skierowane do następujących procesów:

odzysk – 515,0 tys. ton (77,6%), w tym:

recykling – 172,7 tys. ton (26,0%),

biologiczne procesy przetwarzania (kompostowanie lub fermentacja) – 55,2 tys. ton (8,3%),

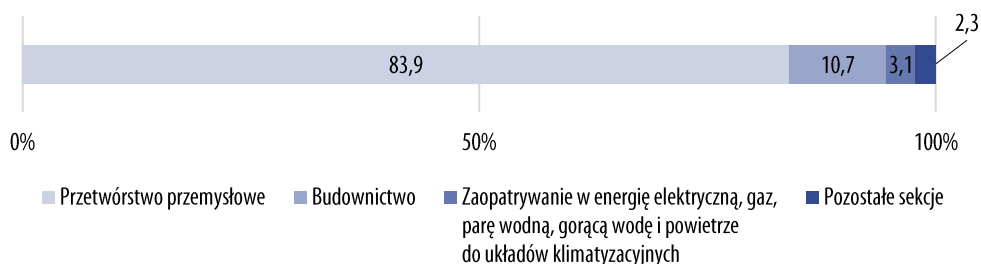
przekształcenie termiczne z odzyskiem energii – 287,1 tys. ton (43,3%),

unieszkodliwienie 5 665, 7 tys. ton (44,4%), w tym:

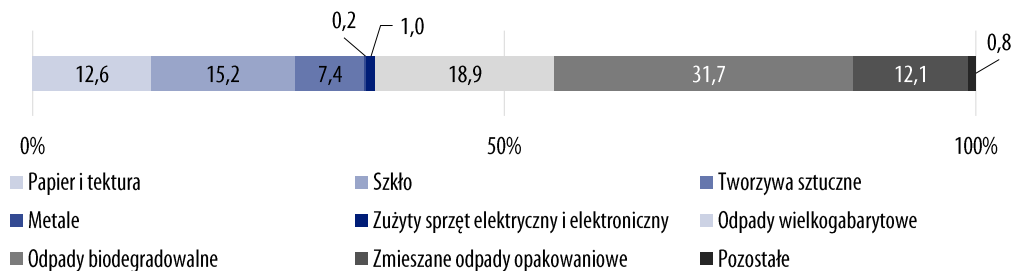
przez składowanie – 148,4 tys. ton (22,4%).

Na koniec 2019 r. funkcjonowało 13 składowisk przyjmujących odpady komunalne, zajmujących łączną powierzchnię 161,1 ha. Ponad 92% z nich wyposażonych było w instalacje służące do odgazowywania, w wyniku czego poprzez spalanie ujętego gazu odzyskano ok. 224,0 tys. MJ energii cieplnej oraz ok. 7245,2 tys. kWh energii elektrycznej. W ciągu roku w województwie zachodniopomorskim zlikwidowano 467 dzikich wysypisk, z których łącznie zebrano ok. 0,7 tys. ton odpadów komunalnych. Na koniec 2019 r. odnotowano istnienie 117 dzikich wysypisk.

Wykres 4. Struktura odpadów wytworzonych według rodzajów działalności w 2019 r.

Wykres 5. Struktura odpadów komunalnych zebranych selektywnie według frakcji w 2019 r.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

W 2019 r. na inwestycje oraz środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej przeznaczono łącznie 565,0 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 22,1% mniej niż przed rokiem.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wielkość nakładów poniesionych na te cele wyniosła 333,12 zł (przed rokiem 426,27 zł).

Ponad 60% wartości nakładów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej stanowiły środki własne inwestorów; znaczenie w finansowaniu miały także środki z zagranicy i fundusze ekologiczne.

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące ochronie środowiska w 2019 r. wyniosły 466,7 mln zł (w cenach bieżących) i były niższe od poniesionych przed rokiem o 27,1%.

Większość środków przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód przeznaczono – 48,8%, na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu – 32,6%, a na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych – 13,3%.

Nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu wyniosły 152,2 mln zł (mniej o 55,5% niż przed rokiem, w tym 4,9% przeznaczono na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni.

Na inwestycje oraz środki trwałe w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód poniesiono nakłady w wysokości 227,5 mln zł (o 6,3% więcej niż w 2018 r.), w tym 64,2% przeznaczono

Nakłady na ochronę środowiska w województwie zachodniopomorskim stanowiły 3,8% wydatków poniesionych na ten cel w kraju.

na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe, a 33,6% – na oczyszczalnie ścieków komunalnych.

Nakłady na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych wyniosły 62,3 mln zł (o 9,6% więcej niż przed rokiem), w tym 58,8% przeznaczono na zbieranie odpadów i ich transport.

 15,4%

Wzrost nakładów na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej w 2019 r. wyniosły 98,3 mln zł (w cenach bieżących) i były wyższe o 15,4% niż przed rokiem.

Większość środków służących gospodarce wodnej (76,5%) przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody (przed rokiem – 75,3%); na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody wydatkowano 19,7% (w 2018 r. – 24,5%).

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w 2019 r. w województwie zachodniopomorskim to m.in.: 7 oczyszczalni ścieków – o przepustowości 11340 m³/dobę, sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki – o długości 102,0 km oraz odprowadzająca wody opadowe – 18,9 km, ujęcia wodne – o wydajności 446 m³/dobę oraz 107,8 km sieci wodociągowej.

Nakłady na gospodarkę wodną w województwie zachodniopomorskim stanowiły 3,0% nakładów poniesionych na ten cel w kraju

21,8%

Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogólnej województwa

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 499,9 tys. ha (o 0,3% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim), co stanowiło 21,8% ogólnej powierzchni województwa.

Ochrona zasobów i powierzchni ziemi

Według stanu na koniec 2019 r. obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione w województwie zachodniopomorskim zajmowały 499,9 tys. ha, tj. 4,9% prawnie chronionej powierzchni w kraju. Obszary chronionego krajobrazu obejmowały 346,6 tys. ha, parki krajobrazowe – 112,4 tys. ha, parki narodowe – 13,6 tys. ha, rezerwy przyrody – 13,3 tys. ha, użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne – 7,7 tys. ha, a zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 6,3 tys. ha. Na 1 mieszkańca przypadało 2947 m² powierzchni prawnie chronionej (w kraju – odpowiednio 2633 m²).

Łączna powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, które całkowicie utraciły przydatność do produkcji rolnej lub leśnej na skutek działalności przemysłowej i wydobywczej wyniosła 2,9 tys. ha (o 3,8% mniej niż przed rokiem), a przeważającą ich część (75,7%) stanowiły grunty zdewastowane.

W 2019 r. w województwie zachodniopomorskim zrehabilitowano 60 ha gruntów (o 45,9% mniej niż w 2018 r.), a zagospodarowano – 26 ha (o 136,4% więcej.) Na cele rolnicze przeznaczono 65,0% gruntów zrehabilitowanych oraz 69,2% gruntów zagospodarowanych.

Na 1 mieszkańca województwa przypadało 2947 m² powierzchni prawnie chronionej.

Grunty zdegradowane i zde-wastowane w województwie stanowiły 4,6% powierzchni wymagającej rekultywacji lub zagospodarowania w kraju

Powierzchnia gruntów leśnych

Powierzchnia gruntów leśnych województwa zachodniopomorskiego według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. wyniosła 841,1 tys. ha (w skali roku wzrosła o 0,1 %), co stanowiło 8,9% powierzchni gruntów leśnych w kraju.

W strukturze własnościowej lasów województwa zachodniopomorskiego dominują lasy publiczne (97,3%), podobnie jak w Polsce (80,7%). W zarządzie Lasów Państwowych znajdowało się 94,5% lasów.

Lesistość

Według stanu na koniec 2019 r. lesistość w województwie zachodniopomorskim wyniosła 35,7% i była wyższa o 6,1 p. proc. niż wskaźnik dla kraju.

Najwyższym wskaźnikiem lesistości charakteryzowały się powiaty: wałecki (55,0%), drawski (47,1%) oraz szczecinecki (45,5%), a najniższym: pyrzycki (6,5%), m. Szczecin (16,9%) oraz gryficki (20,6%).

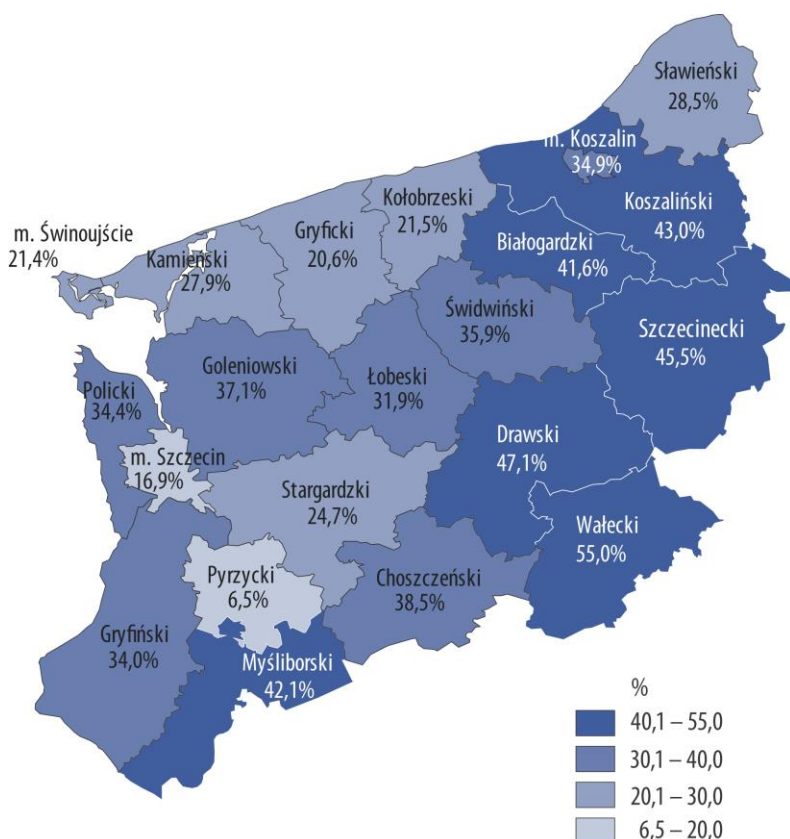
W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w kraju przeważają gatunki iglaste drzew. W województwie zachodniopomorskim – w lasach w zarządzie Lasów Państwowych zajmowały one 525,6 tys. ha, co stanowiło 68,1% powierzchni zalesionej. Gatunkiem dominującym w tej grupie była sosna (60,6%); świerk stanowił 5,5%. Lasy liściaste zajmowały powierzchnię 246,8 tys. ha (31,9%), a największe udziały miały buk (9,7%), brzoza (8,6%), dąb (6,5%), olsza (5,5%).

Uwzględniając strukturę wiekową lasów w zarządzie Lasów Państwowych, ponad jedną czwartą (26,5%) stanowił drzewostan w klasie wieku 41-60 lat, drzew ponad stuletnich było niespełna 10%.

Województwo zachodniopomorskie pod względem lesistości zajmowało 4. lokatę w kraju

Mapa 1. Lesistość według powiatów w 2019 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Wśród powiatów województwa zachodniopomorskiego najwyższą lesistością w 2019 r. charakteryzował się powiat wałecki (55,0%), a najniższą – gryficki (20,6%)

Pozyskanie drewna

W 2019 r. pozyskano 4894,4 dam³ drewna (bez drewna pozyskanego z zadrzewień), w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost o 1,5%. Prawie całość tego drewna (99,3%) pochodziła z lasów w zarządzie Lasów Państwowych. Większość (72,4%) pozyskanego drewna stanowiła grubizna iglasta. Pod względem ilości pozyskanego drewna zachodniopomorskie zajmowało 1 lokatę w kraju (11,6% ogółu drewna w kraju).

W 2019 r. w województwie zachodniopomorskim pozyskano 4894,4 dam³ drewna

Tablica 1. Pozyskanie drewna^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019
OGÓŁEM w dam³	4818,4	4821,8	4894,4
Lasy publiczne	4808,8	4814,8	4886,8
własność Skarbu Państwa	4806,3	4814,4	4883,5
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	4786,2	4796,1	4861,3
własność gminna ^b	2,5	0,4	3,3
Lasy prywatne	9,6	7,0	7,6
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	564,7	564,7	572,1

a Bez pozyskania drewna z zadrzewień. b Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie
Magdalena Wegner
Tel: 91 459 77 00

Rozpowszechnianie:
**Zachodniopomorski Ośrodek Badań
Regionalnych**
Tel: 91 459 75 00, 91 459 75 73

 szczecin.stat.gov.pl

 @Szczecin_STAT

 @GlownyUrządStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ochrona środowiska 2019](#)

[Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w latach 2013-2015](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Stan i ochrona środowiska](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej](#)

[Emisja zanieczyszczeń powietrza](#)

[Grunty zdegradowane](#)

[Grunty zdewastowane](#)

[Inwestycje gospodarki wodnej](#)

[Inwestycje ochrony środowiska](#)

[Ochrona przyrody](#)

[Oczyszczalnia ścieków](#)

[Odpady](#)

[Pobór wody na cele produkcyjne](#)

[Ścieki](#)

[Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną](#)

[Zanieczyszczenia gazowe](#)

[Zanieczyszczenia pyłowe](#)

[Zasoby wodne](#)

[Zużycie wody](#)